

सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षाकरिता नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्प, टप्पा-२ साठी रु.२३,८८,४९,०००/- इतका निधी वितरित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : कृवपदुम-१९०४६/२१/२०२५/MAG-CA (E-१०५१४२२)
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई- ४०० ०३२
दिनांक ०५ जून, २०२५

संदर्भ :-

- १) कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय, क्र.हअप्र-७१६/प्र.क्र.८२/राकृवियो कक्ष, दि.१७ जानेवारी, २०१८
- २) कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र.नादेकृ ४६२२/प्र.क्र.९४/८-अे दि.३०.०६.२०२३
- ३) कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र.नादेकृ ४६२४/प्र.क्र.८२/८-अे दि. ०३.०९.२०२४
- ४) कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र.नादेकृ ४६२२/प्र.क्र.९४/८-अे दि.१४.१०.२०२४
- ५) कृषि व पदुम विभाग शासन पत्र क्र.कृयायो-४६२४/प्र.क्र.१०४/८-अे दि.१३.१२.२०२४
- ६) कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र.नादेकृ ४६२४/प्र.क्र.२०४/८-अे दि.०७.०१.२०२५
- ७) वित्त विभागाचे शासन परिपत्रक, महाराष्ट्र विनियोजन अधिनियम २०२५, क्र.अर्थसं- २०२५/प्र.क्र.४४/अर्थ-३ दि.०७ एप्रिल, २०२५
- ८) कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र. कृवपदुम-१९०४६/२१/२०२५/MAG-CA (E-१०५१४२२) दि.०७.०४.२०२५
- ९) कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र. कृवपदुम-१९०४६/२१/२०२५/MAG-CA (E-१०५१४२२) दि.२४.०४.२०२५
- १०) प्रकल्प संचालक, नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्प, मुंबई यांचे पत्र क्र.नादेकृसंप्र-१२२४/ अंदाजपत्रक/प्र.क्र.१२९/लेखा/३२० दि.१६.०५.२०२५

प्रस्तावना :-

नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्पाच्या यशस्वीतेमुळे राज्याच्या इतर जिल्ह्यांमधील गावांचा या प्रकल्पामध्ये समावेश करण्याची मागणी विचारात घेऊन दिनांक २८ जून, २०२३ रोजीच्या मा.मंत्रिमंडळाच्या बैठकीत मिळालेल्या मान्यतेनुसार संदर्भ क्र.२ येथील शासन निर्णयान्वये जागतिक बँक अर्थसहाय्यित नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्पामध्ये सद्यःस्थितीत समाविष्ट असलेल्या छत्रपती संभाजीनगर, बीड, जालना, परभणी, धाराशीव, लातूर, नांदेड, हिंगोली, अमरावती, अकोला, वाशिम, यवतमाळ, बुलढाणा, वर्धा, जळगाव व नाशिक या १६ जिल्ह्यांसह विदर्भातील उर्वरित नागपूर, भंडारा, गोंदिया, चंद्रपूर व गडचिरोली अशा एकूण २१ जिल्ह्यांमध्ये अंदाजित रु.६००० कोटी (रुपये सहा हजार कोटी) किंमतीच्या जागतिक बँक अर्थसहाय्यित नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्पाचा टप्पा-२ राबविण्यास शासनाची मान्यता देण्यात आली आहे.

संदर्भ क्र.३ येथील शासन निर्णयान्वये नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्पाच्या टप्पा-२ ची अंमलबजावणी विहित वेळेत व सुरळीत होण्यासाठी तसेच प्रकल्पाचे कार्यालयीन कामकाज सुरळीतपणे सुरु होण्याच्या दृष्टीने प्रकल्प संचालक, प्रकल्प व्यवस्थापन कक्ष, नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्प, मुंबई यांना विभाग प्रमुख तसेच नियंत्रक अधिकारी व वित्त विशेषज्ञ, नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्प, मुंबई यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात आले आहे. संदर्भ क्र.४ येथील शासन निर्णयान्वये प्रकल्पाच्या टप्पा-२ मध्ये २१ जिल्ह्यातील ७२०१ गावे समाविष्ट करण्यात आली असून, प्रकल्पाच्या टप्पा-२ च्या अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने विविध बाबींना मान्यता देण्यात आली आहे.

संदर्भ क्र.५ येथील शासन पत्रान्वये प्रकल्प टप्पा-२ च्या तयारीकरिता सदयस्थितीत प्रकल्प व्यवस्थापन कक्ष, मुंबई येथील ५६ (२१ नियमित ३५ कंत्राटी) पदांना तसेच क्षेत्रिय स्तरावरील ३५ पदांना टप्पा-२ करिता आकृतीबंध मंजूर होऊन पदस्थापना होईपर्यंत किंवा माहे ऑगस्ट, २०२५ पर्यंत (जो कालावधी कमी असेल तोपर्यंत) मुदतवाढ देण्यात आली आहे. संदर्भ क्र.६ येथील शासन निर्णयान्वये नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्पाच्या टप्पा-२ करिता वेळोवेळी निधी उपलब्ध करून देण्याकरिता लेखाशिर्षास मान्यता देण्यात आली आहे.

संदर्भ क्र.७ येथील वित्त विभागाच्या शासन परिपत्रकान्वये सन २०२५-२६ साठी महाराष्ट्र विनियोजन अधिनियम २०२५ नुसार मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागांचे निधी वितरण निश्चित करण्यात आलेले आहे. संदर्भ क्र.८ येथील शासन निर्णयान्वये नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्प टप्पा २-साठीचा आकृतीबंध मंजूर होईपर्यंत अथवा माहे ऑगस्ट, २०२५ पर्यंत (जो कालावधी कमी असेल तोपर्यंत) टप्पा १-मधील मुदतवाढ दिलेल्या पदांचे वेतन तसेच टप्पा-२ च्या तयारीच्या अनुषंगाने इतर बाबींवरील खर्च प्रकल्पाच्या टप्पा-२ साठीच्या लेखाशिर्षाखालील सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षातील मंजूर अनुदानातुन भागविण्यास मान्यता देण्यात आली आहे.

आर्थिक वर्ष सन २०२५-२६ करिता राज्यहिस्सा ३०% (२४०१B५४४) या लेखाशिर्षाकरिता रु.१०५ कोटी ४२ लाख ६० हजार व बाह्यहिस्सा ७०% (२४०१B५३५) लेखाशिर्षाकरिता रु.२४५ कोटी ९९ लाख अशी एकूण रु.३५१ कोटी ४२ लाख इतकी अर्थसंकल्पिय तरतूद करण्यात आली आहे. सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात संदर्भ क्र.८ व ९ येथील शासन निर्णयान्वये राज्यहिस्सा ३०% (२४०१B५४४) या लेखाशिर्षातर्गत रु.७.३८ कोटी इतका निधी प्रकल्प संचालक कार्यालयास वितरीत करण्यात आला आहे. संदर्भ क्र.१० अन्वये प्रकल्प संचालक, नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्प यांनी प्रकल्प टप्पा-२ च्या पूर्वतयारीसाठी केलेल्या निधी वितरणाच्या मागणीच्या अनुषंगाने रु.२३,८८,४१,०००/- इतका निधी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. याबाबत शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय :

सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षाकरिता प्रकल्प संचालक, नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्प, मुंबई यांना प्रकल्पाच्या टप्पा-२ च्या पूर्वतयारीकरिता रु.२३,८८,४१,०००/- (अक्षरी रुपये तेवीस कोटी, अठ्ठ्याऐंशी लाख, एकेचाळीस हजार फक्त) इतका निधी वितरीत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

२. सदर निधी प्रकल्पाच्या राज्य हिश्याच्या (२४०१B५४४) खालील लेखाशिर्षातर्गत पुढील तक्त्यातील स्तंभ क्र.०२ मधील लेखाउद्दिष्टाखाली स्तंभ क्र.०३ प्रमाणे वितरीत करून, त्या लेखाशिर्षाखाली सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षाकरिता उपलब्ध अर्थसंकल्पिय तरतूदीमधून खर्ची टाकण्यात यावा.

“मागणी क्रमांक डी-३,

२४०१ पीक संवर्धन,

(११५) लहान/सीमांत शेतकऱ्यांची आणि शेतमजुरांची योजना,

(००) (०८) नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्प टप्पा-२ (हवामान अनुकूल कृषि प्रकल्प टप्पा-२)

(राज्य हिस्सा ३०%) (कार्यक्रम) (२४०१ B५४४)”

(रु.हजारात)

अ.क्र.	लेखाउद्दिष्ट	वितरीत करावयाची रक्कम
०१	०२	०३
१.	०१ वेतन	५३१७२.००
२.	०६ दूरध्वनी	७८.००
३.	१० कंत्राटी सेवा	११०४००.००
४.	११ देशांतर्गत सेवा	६९०.००
५.	१३ कार्यालयीन खर्च	१७०६६.००
६.	१४ भाडेपट्टी व कर	९९७५.००
७.	२८ व्यावसायिक सेवा	३२४३०.००
८.	१७ संगणक खर्च	१४७३०.००
९.	२६ जाहिरात व प्रसिध्दी	३००.००
एकूण		२३८८४१.००

३. या शासन निर्णयाद्वारे उपलब्ध करून देण्यात येत असलेल्या निधीचे कोषागारातून आहरण व वितरणाकरिता प्रकल्प संचालक, नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्प, मुंबई यांना नियंत्रक अधिकारी आणि वित्त विशेषज्ञ, नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्प, मुंबई यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

४. या शासन निर्णयान्वये उपलब्ध करुन देण्यात आलेल्या निधीचा विहित पद्धतीने तात्काळ विनियोग करण्यात यावा. तसेच, प्रकल्प संचालक, नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्प, मुंबई यांनी उपरोक्त उद्दिष्टशीर्षाखाली खर्च झालेल्या रकमांचे उपयोगिता प्रमाणपत्र वेळोवेळी शासनास सादर करावे.
६. प्रकल्प संचालकांनी सदर प्रकल्पांतर्गत खर्ची पडणाऱ्या निधीची जागतिक बँकेकडून सत्वर प्रतिपूर्ती मिळवावी व मिळालेल्या प्रतिपूर्तीबाबत शासनास वेळोवेळी अहवाल पाठवावा.
७. प्रकल्प संचालकांनी सदर प्रकल्पांतर्गत झालेल्या कामांचा प्रगती अहवाल शासनास वेळोवेळी सादर करावा.
८. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या संदर्भ क्र.०७ येथील शासन परिपत्रकानुसार प्रशासकीय विभागास दिलेल्या प्राधिकारानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.
९. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५०६०५१८०७३०४४०१ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(प्रशांत र. पिंपळे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
२. अपर मुख्य सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
३. अपर मुख्य सचिव (वित्त) वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
४. प्र.सचिव (कृषि), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
५. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
६. प्रकल्प संचालक, नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्प, मुंबई
७. संचालक (नियोजन व प्रक्रिया), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
८. महालेखापाल (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपूर
९. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपूर
१०. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
११. निवासी लेखापरिक्षा अधिकारी, मुंबई
१२. मुख्य लेखा परिक्षक, स्थानिक निधी लेखा, कोकण भवन, नवी मुंबई
१३. उप मुख्य लेखा परिक्षक (वरिष्ठ), स्थानिक निधी लेखा, कोकण भवन, नवी मुंबई
१४. वित्त विभाग (कार्यासन व्यय-१/अर्थसंकल्प-३/अर्थसंकल्प-१३), मंत्रालय, मुंबई
१५. नियोजन विभाग (का.१४३१), मंत्रालय, मुंबई
१६. कार्यासन २-अ, कृषि व पदुम विभाग मंत्रालय, मुंबई
१७. मा.मंत्री (कृषि) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई
१८. निवड नस्ती (का.८अ).